

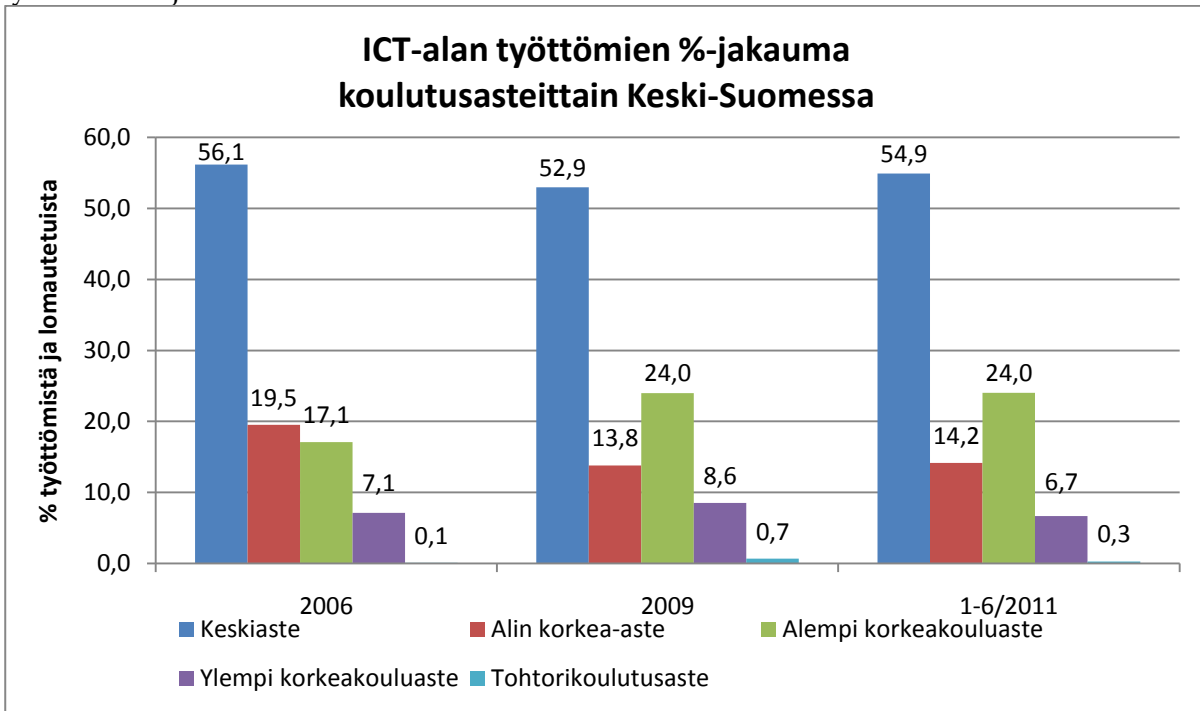
TYÖTTÖMYYS ICT-ALALLA KESKI-SUOMESSA 2006-2011

Pekka Neittaanmäki
Päivi Kinnunen
2.8.2011

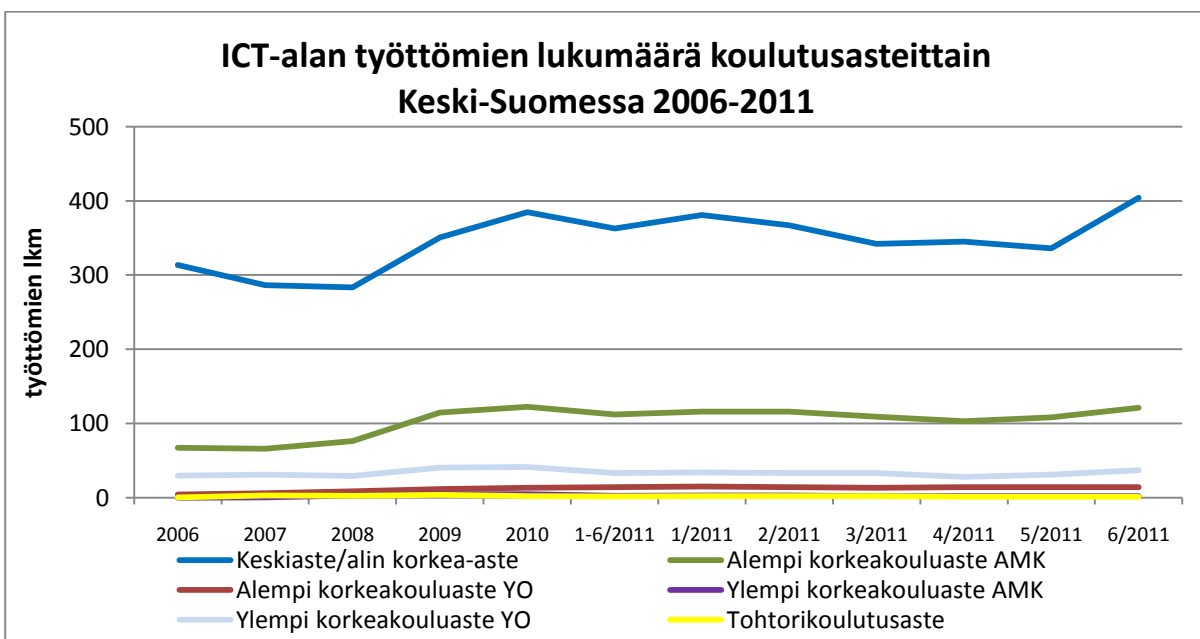
Informaatioteknologian tiedekunta
Jyväskylän yliopisto

Tässä raportissa tarkastellaan työttömyyden tai lomautuksen sekä koulutustason välistä suhdetta ICT-alalla Keski-Suomessa. Raportin lähteenä on käytetty TEM:n työttömyystilastoja ja Tilastokeskuksen ammattiryhmäluokitusta ICT-alalle. ICT-alalla työskentelee sekä IT-alan että viestinnän osaajia ja alaa voi opiskella kaikilla koulutustasoilla opistotasosta aina tohtorikoulutusasteelle asti. Tarkemmat tiedot ammattiryhmäluokituksesta löytyy liitteestä 1.

Kuvioista 1 ja 2 huomataan nopeasti, että koulutustasolla on merkitystä työttömyyteen. Korkeammin koulutettuja henkilöitä on ollut vuosien 2006–2011 aikana vähemmän työttömänä ja lomautettuna kuin alemman tason koulutuksen saaneita.

Kuva 1: ICT-alan työttömien ja lomautettujen koulutustaustan %-jakauma.

Kuva 2: ICT-alan työttömät Keski-Suomessa.

Kesäkuussa 2011 ICT-alan työttömien ja lomautettujen lukumäärä Keski-Suomessa oli yhteensä 579, mikä on 165 henkilöä enemmän kuin vuoden 2006 lopulla. Taulukosta 1 nähdään, että näistä 579 henkilöistä 320 (55,3 %) oli suorittanut keskiasteen koulutuksen, 135 (23,3 %) alemman korkeakoulututkinnon ja 39 (6,7 %) ylemmän korkeakoulututkinnon.

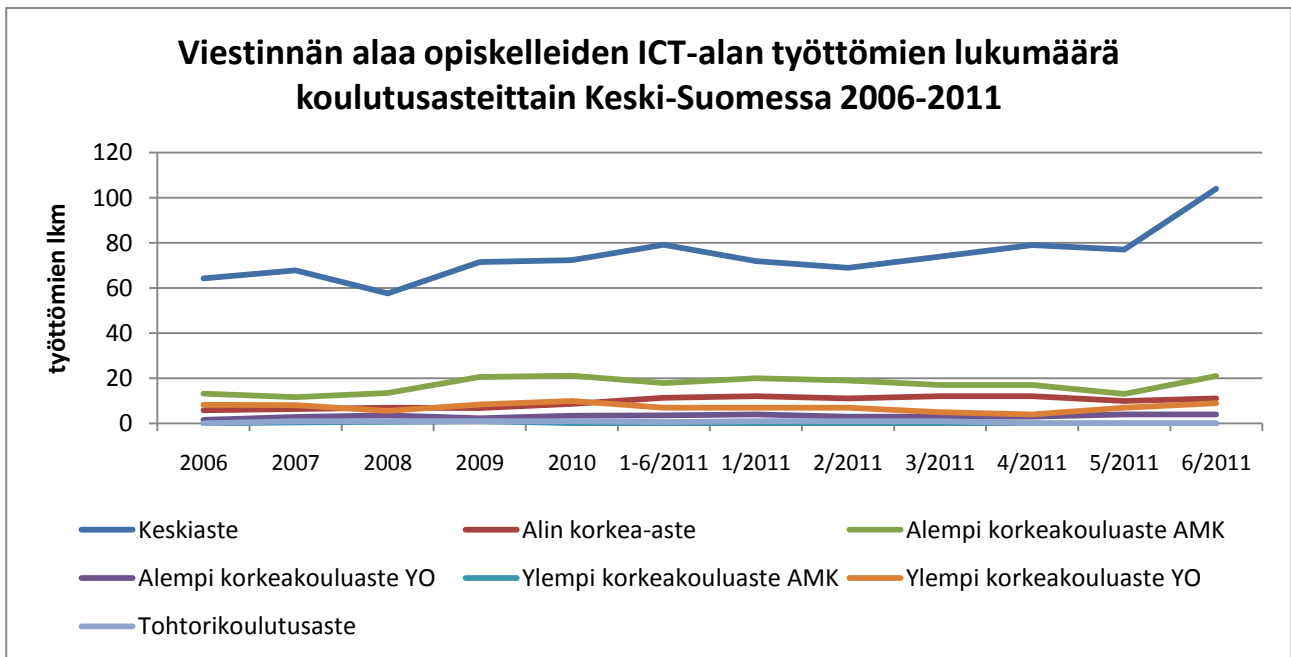
Keskimäärin työttömiä on ollut tammi-kesäkuussa vuonna 2011 koulutusasteittain seuraavasti: keskiaste 288 (54,9 %), alempi korkeakouluaste 126 (24 %) ja ylempi korkeakouluaste 35 (6,7 %). Vuonna 2006 keskiasteen koulutuksen saaneiden osuus kyseisen vuoden työttömistä on ollut 56 %, alemman korkeakouluasteen käyneiden osuus 17 % ja ylemmän korkeakouluasteen käyneiden osuus 7 %. Vuonna 2009 vastaavat luvut ovat olleet 53 %, 24 % ja 8,6 %, kuten kuviossa 1 on esitetty.

Työttömien ja lomautettujen määrä siis nousi vuosien 2006 ja 2009 välillä alemman korkeakouluasteen suorittaneiden kohdalla seitsemän prosenttiyksikköä, mutta on sen jälkeen pysynyt tasaisena. Ylemmän korkeakouluasteen suorittaneiden kohdalla muutokset ovat olleet lieviä ja heidän osuus ICT-alan työttömistä on jopa laskenut vuoden 2009 jälkeen noin kaksi prosenttiyksikköä.

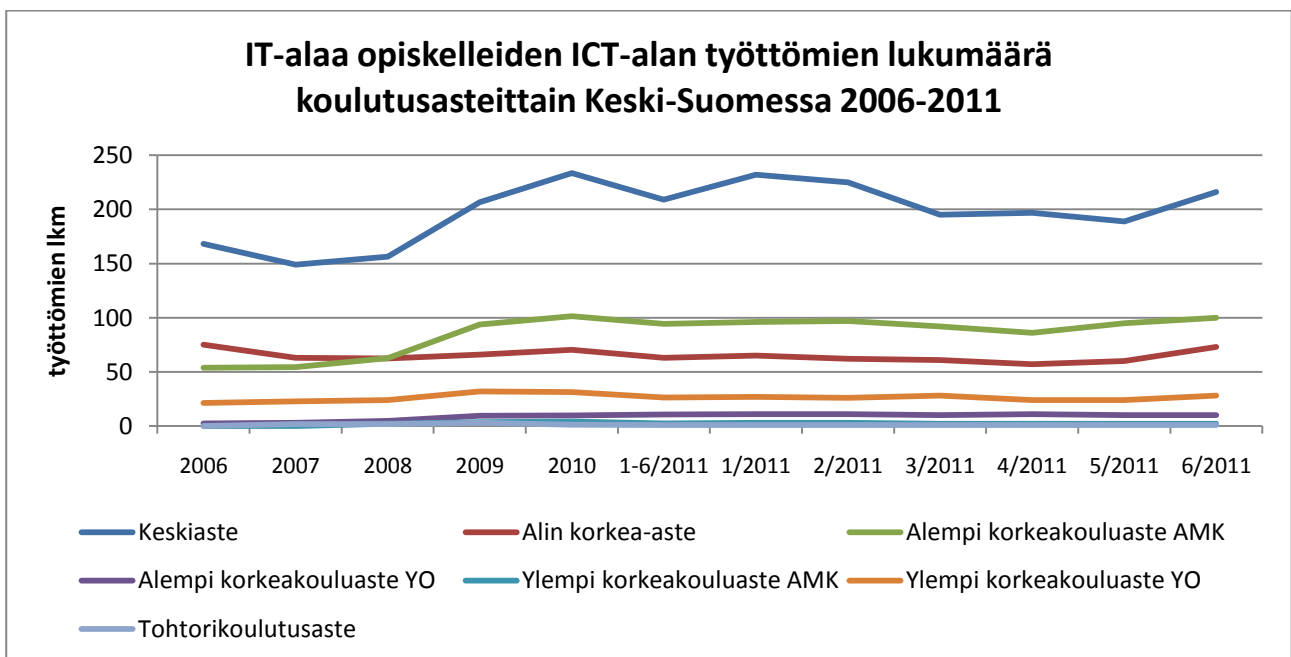
Taulukko 1: Työttömien määrä ICT-alalla vuodesta 2006 koulutusasteittain. Kunkin vuoden lukema on laskettu ottamalla keskiarvo kyseisen vuoden jokaisen kuukauden viimeisen päivän työttömien ja lomautettujen lukumääristä.

	2006	2007	2008	2009	2010	1-6/ 2011	1/ 2011	2/ 2011	3/ 2011	4/ 2011	5/ 2011	6/ 2011
Keskiaste	233	217	214	278	306	288	304	294	269	276	266	320
Viestintä	64	68	58	72	72	79	72	69	74	79	77	104
IT	168	149	156	207	233	209	232	225	195	197	189	216
Alin korkea- aste	81	69	69	73	79	74	77	73	73	69	70	84
Viestintä	6	6	7	7	9	11	12	11	12	12	10	11
IT	75	63	63	66	70	63	65	62	61	57	60	73
Alempi korkeakoulu- aste	71	72	84	126	136	126	131	130	122	117	122	135
Viestintä (AMK)	13	12	13	21	21	18	20	19	17	17	13	21
Viestintä (YO)	2	3	4	2	3	4	4	3	3	3	4	4
IT (AMK)	54	54	63	94	101	94	96	97	92	86	95	100
IT (YO)	2	3	5	9	10	11	11	11	10	11	10	10
Ylempi korkeakoulu- aste	30	31	32	45	46	35	37	36	35	30	33	39
Viestintä (AMK)	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Viestintä (YO)	8	8	6	8	10	7	7	7	5	4	7	9
IT (AMK)	0	0	2	4	4	2	3	3	2	2	2	2
IT (YO)	21	23	24	32	31	26	27	26	28	24	24	28
Tohtori- koulutusaste	0	3	2	4	2	2	2	2	2	1	1	1
Viestintä	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0
IT	0	2	2	3	1	1	1	1	1	1	1	1
Yhteensä	414	392	402	525	568	525	551	535	501	493	492	579

Kuvissa 4 ja 5 havainnollistetaan työttömien lukumääriä erikseen kummallakin ICT-alan osa-alueella, viestinnässä ja IT-puolella. Lukuja tarkasteltaessa täytyy muistaa, että ICT-alalla työskentelevistä suurin osa on IT-puolella. Molemmilla osa-alueilla keskiasteen koulutuksen saaneet ovat suurin työttömyysryhmä. Muutkin koulutusasteet asettuvat työttömien määrissä samaan järjestykseen, mutta IT-puolella erot eri koulutusasteiden välillä ovat suuremmat mitä viestinnässä. Viestinnän alan työttömien kohdalla koulutustaustalla ei siis ole niin paljon merkitystä kuin IT-alalla.

Kuva 4: Viestintää opiskelleet ICT-alan työttömät Keski-Suomessa.

Kuva 5: IT-alaa opiskelleet ICT-alan työttömät Keski-Suomessa.

Ammatillisen koulutuksen osalta työttömyysvolyyymi on siis jäänyt Keski-Suomessa pysyvästi varsin korkeaksi. Tässä tilanteessa olisi kiinnitettävä huomiota koulutustarjonnan ja työvoiman kysynnän kohtaamiseen ja tarpeen mukaan uudistettava koulutusta vastaamaan työvoiman kysyntää.

Nokian työvoiman supistukset osuivat Jyväskylän osalta vuoteen 2009. Nokia lopetti silloin Jyväskylästä 320 henkilön yksikön. Työvoima pystyttiin uudelleensijoittamaan erinomaisesti, eivätkä irtisanomiset näkyneet työttömyyden lisääntymisenä. Edelleen vuonna 2011 korkeastikoulutettujen kohdalla työvoimatilanne on pysynyt Jyväskylässä erinomaisena. Verrattuna ICT-alan noin 5000 henkilön työvoimaan, vajaan 40 akateemisesti koulutetun henkilön työttömyys on alle 1 % työvoimasta. Voidaan sanoa, että ICT-alalla on akateemisesti koulutettujen kohdalla käytännössä lähes täystyöllisyys.

LIITE 1

KESKIASTE	
VIESTINTÄTIETEET	
321301	Kuvallisen ilmaisun perustutkinto
321601	Viestintäalan perustutkinto
321602	Audiovisuaalisen viestinnän perust.
321699	Muu viestintäalan peruskoulutus
321956	Käyttötieteiden peruskurssi
321957	Tarkkailijakurssi
321958	Television kuvaussihteeri
324601	Audiovis.viest.at, media-assist. at
324699	Muu viestintäalan at
327302	Audiovisuaalisen viestinnän eat
327601	Media-alan eat
327699	Muu viestintäalan eat
334113	Tieto- ja kirjastopalveluiden at
334116	Viestinvälit.-ja log.palv. at
337110	Markkinointiviestinnän eat
337111	Viestinväl.- ja logistiikkapalv eat
INFORMAATIOTEKNOLOGIA	
341101	Tieto- ja viestintätekn. perustutk.
341151	Atk-kirjoittaja
341152	Ohjelmoija
341153	Operaattori
341199	Muu tiet.käs. perusk, keskiaste
344101	Tieto- ja viestintätekn. at
344102	Mikrotukihenkilön at
347101	Tieto- ja viestintätekn. eat
351501	Tietotekniikan perustutkinto
351502	Tieto- ja tietoliikennetekn. perus
351551	Mekaanikko, tietotekniikka
351552	Radiosähköttäjä
351599	Muu tietotekn., tietoliik. perusk.
354501	Tietokoneasentajan at
354502	Tietoliikenneasentajan at
354599	Muu tietotekn., tietoliik. at
357501	Tietokoneyliasentajan eat
357502	Tietoliikenneyliasentajan eat
357599	Muu tietotekn., tietoliik. eat
ALIN KORKEA-ASTE	
VIESTINTÄTIETEET	
521601	Medianomi, ei erityisalaa
521651	Medianomi, kuvailmaisu
521652	Medianomi, tuotanto
521653	Medianomi, valoilmaisu
521654	Medianomi, ääni-ilmaisu
531159	Merkonomi (op), kirjasto
539901	Toimittaja (Sanoma Oy)
INFORMAATIOTEKNOLOGIA	
531157	Merkonomi (op), tietojenkäsittely
541101	Datanomi (opistotutkinto)
541152	Tietojenkäsittelyn suunnittelija
541199	Muu tietojenkäs. koul, alin kork.a.
551301	Teknikko, tietotekniikka
551302	Teknikko, tietoliikennetekniikka

ALEMPI KORKEAKOULUASTE	
VIESTINTÄTIETEET	
621601	Medianomi (AMK)
623601	HuK, viestintät., inf.tutkimus
631109	Tradenomi, kirjasto-,inform.p.
633106	VTK (al), viestintätieteet
633206	YTK (al), viestintätieteet
639152	Kirjastonhoitaja, sosionomi
639153	Kirjastotutkinto
639158	Toimittajatutkinto
INFORMAATIOTEKNOLOGIA	
631107	Tradenomi, tietojenkäsittely
632115	KTK (al), tietojärjestelmätiede
632215	Ekon. (al), tietojärjestelmätiede
633409	HuK, tietojenkäsittely
642201	LuK, tietojenkäsittely
651301	Ins. (AMK), tietotekniikka
651302	Ins. (AMK), tietoliikennetekniikka
653301	Ins., tietotekniikka
653302	Ins., tietoliikennetekniikka
655301	Tekn. kand., tietotekniikka
655302	Tekn. kand., tietoliikennetekniikka
YLEMPI KORKEAKOULUASTE	
VIESTINTÄTIETEET	
721601	Medianomi (yl. AMK)
726601	FM, viestintät., inf.tutkimus
733106	VTM, viestintätieteet
733206	YTM, viestintätieteet
INFORMAATIOTEKNOLOGIA	
731107	Tradenomi (yl AMK), tietojenkäsitt.
732115	KTM, tietojärjestelmätiede
732215	Ekon. (yl), tietojärjestelmätiede
732365	TTK (yl), tietojärjestelmätiede
733209	YTM, tietojenkäsittely
742201	FM, tietojenkäsittely
750401	Ins. (yl AMK), tietotekniikka
751301	DI, tietotekniikka
751302	DI, tietoliikennetekniikka
TUTKIJAKOULUTUSASTE	
VIESTINTÄTIETEET	
823601	FL, viestintät., inf.tutkimus
826601	FT, viestintät., inf.tutkimus
833106	VTL, viestintätieteet
833206	YTL, viestintätieteet
836106	VTT, viestintätieteet
836206	YTT, viestintätieteet
INFORMAATIOTEKNOLOGIA	
832115	KTL, tietojärjestelmätiede
832365	TTL, tietojärjestelmätiede
833209	YTL, tietojenkäsittely
835115	KTT, tietojärjestelmätiede
835365	TTT, tietojärjestelmätiede
836209	YTT, tietojenkäsittely
842201	FL, tietojenkäsittely
845201	FT, tietojenkäsittely

851301	TkL, tietotekniikka
851302	TkL, tietoliikennetekniikka
855301	TkT, tietotekniikka
855302	TkT, tietoliikennetekniikka